

Startside>Domstolsprocedurer>Civilretlige sager>Hvilket lands domstol er ansvarlig?

Hvilket lands domstol er ansvarlig?

Rumænien

1 Skal jeg anlægge sag ved en almindelig domstol eller ved en særlig domstol (f.eks. ved arbejdsretten)?

I Rumænien findes der ud over de almindelige domstole særlige afdelinger eller paneler for konfliktløsning inden for bestemte områder.

Ifølge bestemmelserne i lov nr. 304/2004 om domstolenes organisation består kassationsdomstolen (*Înalta Curte de Casație și Justiție*) af fire afdelinger – den civile afdeling I, den civile afdeling II, den strafferetlige afdeling og afdelingen for forvaltnings- og skattesager. Derudover omfatter den et panel bestående af ni dommere og de fælles afdelinger, som har deres egne kompetenceområder. Appeldomstolene, de regionale domstole og domstolene i første instans har særlige afdelinger og paneler for henholdsvis civile sager, straffesager, sager, der involverer børn eller familieretlige spørgsmål, sager, der vedrører forvaltnings- eller skatteretlige tvister, samt sager, der vedrører arbejdsretlige konflikter og socialsikring, selskabsret, handelsregistret, insolvens og illoyal konkurrence og sager om maritime og flodrelaterede spørgsmål. Der kan efter behov oprettes særlige domstole, som behandler ovenstående sager.

2 Hvis kompetencen ligger hos de almindelige domstole (dvs. det er de almindelige domstole, som behandler denne type sager), hvordan finder jeg så ud af, hvilken en jeg skal henvende mig til?

Den almindelige procedure i civile sager er beskrevet i den civile retsplejelov. Dens bestemmelser finder også anvendelse på andre sager, så længe andet ikke er fastsat i den lovgivning, der regulerer disse.

Artikel 94-97 i den civile retsplejelov regulerer de civile domstoles saglige kompetence.

Domstolene i første instans behandler følgende sager, hvor sagens genstand (ikke) kan gøres op i penge:

sager, der i henhold til civillovbogen henhører under retten for forældremyndighed og familieretlige spørgsmål

sager om registrering i civilstandsregistret

sager vedrørende forvaltning af etageejendomme, lejligheder eller områder, der udelukkende ejes af forskellige personer, eller vedrørende retsforhold etableret mellem ejerforeninger og andre fysiske eller juridiske personer

udsættelsessager

sager vedrørende fælles mure eller grøfter, afstanden mellem bygninger eller beplantninger, færdselsret, servitutter eller andre begrænsninger, der påvirker ejendomsrettighederne

sager vedrørende ændring eller markering af skel

sager om beskyttelse af aktiver

sager vedrørende forpligtelser til at udføre eller ikke udføre bestemte handlinger, der ikke kan gøres op i penge

bodelingssager uanset den omhandlede værdi

sager vedrørende en rets afsigelse af en dødsformodningsdom

arvesager uanset værdi

sager om ekstinktion uanset værdi

sager vedrørende ejendomsrettigheder, medmindre de ved lov er underlagt andre domstoles kompetence

andre sager, der kan gøres op i penge, på op til og med et beløb på 200 000 RON, uanset parternes status.

Domstolene i første instans behandler også appeller af afgørelser truffet af de kompetente offentlige myndigheder og andre kompetente organer. Derudover behandler de alle andre sager, som i henhold til loven er underlagt deres kompetence.

De regionale domstole behandler følgende sager:

Som domstole i første instans behandler de alle sager, som ifølge loven ikke henhører under andre domstoles kompetence.

Som appeldomstole behandler de appeller af domme afsagt af domstole i første instans.

Som prøvelsesdomstole behandler de sager, der specifikt er angivet i lovgivningen.

Derudover behandler de alle andre sager, som ifølge loven er underlagt deres kompetence.

Appeldomstolene behandler følgende sager:

Som domstole i første instans behandler de sager vedrørende forvaltningsretlige eller skatteretlige tvister.

Som appeldomstole behandler de appeller af domme afsagt af regionale domstole i første instans.

Som prøvelsesdomstole behandler de sager, der specifikt er angivet i lovgivningen.

Derudover behandler de alle andre sager, som ifølge loven er underlagt deres kompetence.

Kassationsdomstolen behandler følgende sager:

appeller af domme afsagt af appeldomstole og andre domstolsafgørelser i sager, der er fastsat i loven

begæringer om fornyet prøvelse af hensyn til retsplejen

begæringer om en præjudiciel afgørelse af visse retlige spørgsmål

alle andre sager, som ifølge loven er underlagt dens kompetence.

2.1 Sondres der mellem lavere og højere førsteinstansdomstole (f.eks. distriktsdomstole og regionale domstole), og hvilken har i givet fald kompetence til at behandle min sag?

I det rumænske civile retssystem skelnes der mellem lavere og højere retsinstanser, hvor den saglige kompetence tilkommer de forskelligt rangerende domstole alt efter funktionelle (opgavetype) og formelle kriterier (værdi, sagens genstand eller tvistens art).

Den civile retsplejelov har medført ændringer i kompetencefordelingen, og de regionale domstole har nu fuld kompetence til at pådømme sagernes realitet i første instans. Domstolene i første instans har kompetence til at behandle småkrav og/eller mindre komplekse krav, som der er særdeles mange af i praksis. Appeldomstolene er primært kompetente til at behandle appelsager, mens kassationsdomstolen er den almindelige prøvelsesdomstol, som sikrer, at lovgivningen fortolkes og anvendes ensartet på nationalt plan.

2.2 Stedlig kompetence (er det retten i by A eller by B, der skal behandle min sag?)

2.2.1 Hovedreglen om stedlig kompetence

Reglerne om stedlig kompetence i det rumænske civile retssystem er fastlagt i den civile retsplejelovs artikel 107 ff.

Almindeligvis indgives stævningen til retten på det sted, hvor sagsøgte har bopæl eller kontor.

2.2.2 Undtagelser fra hovedreglen

Der findes særlige regler om stedlig kompetence:

Hvis sagsøgtes bopæl/kontor er ukendt, skal stævningen indgives til retten på det sted, hvor sagsøgte har opholdssted/repræsentationskontor, og, hvis dette er ukendt, til retten på det sted, hvor sagsøger har bopæl/kontor/opholdssted/repræsentationskontor.

En privatretlig sag mod en juridisk person kan også anlægges ved retten på det sted, hvor en af den juridiske persons filialer uden status som juridisk person er beliggende.

En sag mod en forening, en virksomhed eller en anden enhed uden status som juridisk person kan anlægges ved den ret, som den person, der efter aftale med medlemmerne står for enhedens ledelse eller administration, er underlagt. Hvis ikke der findes en sådan person, kan sagen anlægges ved en ret, hvor et hvilket som helst af enhedens medlemmer har værneting.

Sager mod staten, de centrale eller lokale myndigheder og institutioner eller andre juridiske personer, som er underlagt offentlig ret, kan anlægges ved retten på det sted, hvor sagsøger har bopæl/kontor, eller hvor sagsøgte har kontor.

2.2.2.1 Hvornår kan jeg vælge mellem sagsøgtes hjemting (ifølge hovedreglen) og en anden domstol?

Den rumænske civile retsplejelov indeholder bestemmelser om alternativ kompetence (jf. artikel 113-115). Følgende domstole har således også stedlig kompetence:

retten på det sted, hvor sagsøger har bopæl (sager vedrørende konstatering af slægtskab)

retten på det sted, hvor den bidragssøgende har bopæl (underholdspligt)

retten på det sted, hvor den kontraktlige forpligtelse skal opfyldes ifølge aftalen

retten på det sted, hvor ejendommen er beliggende (leje, tinglysning/ændring/rettelse)

retten på afgangs-/ankomststedet (transportaftaler)

retten på det sted, hvor betalingen udføres (veksel, check, egenveksel eller andre værdipapirer)

retten på det sted, hvor forbrugeren har bopæl (erstatning for skade, som forbrugere har lidt i forbindelse med aftaler indgået med erhvervsdrivende)

retten på det sted, hvor den skadevoldende handling blev udført, eller hvor skaden opstod, i forbindelse med søgsmål vedrørende forpligtelser opstået som følge af en sådan handling.

Når sagsøgte regelmæssigt udøver erhvervsvirksomhed (landbrugs-, handels-, industri- eller tilsvarende virksomhed) uden for sin bopæl, kan søgsmålet også anlægges ved retten på det sted, hvor virksomheden udøves, i forbindelse med økonomiske forpligtelser, som opstår eller skal opfyldes på dette sted. I forsikringsager kan en erstatningsag også anlægges ved retten på det sted, hvor den forsikrede har bopæl eller kontor, hvor de forsikrede aktiver befinder sig, eller hvor den forsikrede risiko er realiseret.

En værnetingsaftale er ugyldig, hvis aftalen indgås, inden retten til erstatning er opstået, og i sager vedrørende den lovpligtige ansvarsforsikring kan den skadelidte tredjemand også anlægge sag direkte ved retten på det sted, hvor vedkommende har bopæl/kontor.

Retten på det sted, hvor en beskyttet person har bopæl/opholdssted, træffer afgørelse om, hvilken ret der har stedlig kompetence i forbindelse med sager om beskyttelse af fysiske personer, der i henhold til civillovbogen er underlagt retten for forældremyndighed og familieretlige spørgsmål. I forbindelse med begæringer om retten for forældremyndighed og familieretlige spørgsmåls godkendelse af en retshandel (vedrørende en ejendom) er retten på det sted, hvor ejendommen er beliggende, også kompetent. I dette tilfælde udleverer den ret for forældremyndighed og familieretlige spørgsmål, der afsiger dommen, en kopi af dommen til retten for forældremyndighed og familieretlige spørgsmål på det sted, hvor den beskyttede person har bopæl/opholdssted.

En skilsmissebegæring skal indgives til retten på det sted, hvor ægtefællerne havde deres sidste fælles opholdssted. Hvis ikke ægtefællerne havde et fælles opholdssted, eller hvis ingen af dem længere bor i det pågældende område, der er underlagt førsteinstansrettens kompetence, er den kompetente ret retten i første instans på det sted, hvor sagsøgte har sit opholdssted. Hvis ikke sagsøgte bor i Rumænien, og de rumænske domstole har international kompetence, er den kompetente ret førsteinstansretten på det sted, hvor sagsøger har sit opholdssted. Såfremt hverken sagsøger eller sagsøgte bor i Rumænien, kan parterne aftale at indgive skilsmissebegæringen til en hvilken som helst førsteinstansret i Rumænien. Hvis ikke de indgår en sådan aftale, skal skilsmissebegæringen indgives til førsteinstansretten for det femte distrikt i Bukarest (jf. artikel 915 i den civile retsplejelov).

Sager vedrørende individuelle arbejdsretlige tvister skal anlægges ved den regionale domstol på det sted, hvor sagsøgers bopæl/arbejdsplads ligger (jf. artikel 269 i lov nr. 53/2003 (arbejdsloven)).

2.2.2.2 Hvornår skal sagen anlægges ved en anden domstol end sagsøgtes hjemting (ifølge hovedreglen)?

Reglerne om stedlig enekompetence findes i artikel 117-121 i den civile retsplejelov, hvilket får følgende betydning:

Sager vedrørende rettigheder over fast ejendom kan kun anlægges ved retten på det sted, hvor ejendommen er beliggende. Såfremt ejendommen ligger inden for flere domstoles retskreds, skal søgsmålet anlægges ved retten på det sted, hvor sagsøgte har bopæl/opholdssted, hvis denne/dette ligger i en af disse retskredse. Ellers skal sagen anlægges ved en hvilken som helst ret i en af de retskredse, hvor ejendommen er beliggende. Bestemmelserne finder også anvendelse på krav om beskyttelse af ejendom, sager vedrørende markering af skel, sager vedrørende begrænsninger af retten til fast ejendom og bodelingssager, hvor det udelte fælleseje ikke stammer fra en arv.

I forbindelse med arv, indtil det udelte fælleseje er blevet delt, har retten på det sted, hvor afdøde havde sin sidste bopæl, enekompetence til at behandle sager vedrørende:

testamentariske dispositioners gyldighed eller fuldbyrdelse

arv, arveafgifter og afgifter i forbindelse med arvingernes eventuelle krav mod hinanden

krav fremsat af afdødes legatarer/kreditorer mod en eller flere af arvingerne/testamentets eksekutor.

I forbindelse med sager, der berører virksomheder, har retten på det sted, hvor virksomheden har sit hovedkontor, enekompetence, indtil sagen om virksomhedens afvikling/afmelding er afsluttet.

Retten på det sted, hvor skyldneren har kontor, har enekompetence til at behandle sager vedrørende insolvens eller akkordordninger.

Sager anlagt af en erhvervsdrivende mod en forbruger kan kun behandles af retten på det sted, hvor forbrugeren har bopæl.

2.2.2.3 Kan sagens parter selv vælge en domstol, som ellers ikke havde været kompetent til at behandle sagen?

Sagens parter kan indgå en skriftlig aftale – eller inden for rammerne af en eksisterende tvist afgive en mundtlig erklæring til retten – om, at sager vedrørende aktiver og andre rettigheder, de måtte have, skal behandles af andre domstole end de stedligt kompetente domstole, medmindre disse har enekompetence. I tvister vedrørende beskyttelse af forbrugerrettigheder og andre ved lov fastlagte sager kan parterne først indgå en aftale om værneting, når retten til erstatning er opstået, idet en på forhånd indgået aftale vil blive erklæret ugyldig (jf. artikel 126 i den civile retsplejelov).

Underordnede, supplerende og afledte krav skal fremsættes for den ret, der er kompetent til at behandle den principale påstand, også selv om de henhører under en anden rets saglige eller stedlige kompetence, med undtagelse af sager vedrørende insolvens eller akkordordninger. Disse bestemmelser finder også anvendelse, når kompetencen til at behandle den principale påstand ved lov er tillagt en særlig afdeling eller et særligt panel. Hvis en ret har enekompetence i relation til en af parterne, får denne ret enekompetence i relation til alle sagens parter (jf. artikel 123 i den civile retsplejelov).

I henhold til artikel 124 i den civile retsplejelov skal den ret, der er kompetent til at pådømme den principale påstand, også pådømme modkrav og indsigelser, med undtagelse af sådanne, som er præjudicielle spørgsmål og er underlagt en anden rets enekompetence, mens formalitetsindsigelser skal behandles af den ret, de er rejst ved.

Indsigelser mod rettens kompetence kan rejses af parterne eller af dommeren på et hvilket som helst tidspunkt under sagen. Spørgsmål om manglende saglig eller stedlig kompetence vedrørende de almindelige retsprincipper skal rejses på det første retsmøde, som parterne er behørigt indkaldt til ved retten i første instans, mens spørgsmål om manglende kompetence vedrørende private forhold kun kan rejses af sagsøgtes advokat eller, hvis ikke det er obligatorisk at lade sig repræsentere, senest på det første retsmøde, som parterne er behørigt indkaldt til ved retten i første instans. Hvis ikke den manglende kompetence vedrører de almindelige retsprincipper, vil den part, der har anlagt sagen ved en ret, som ikke er kompetent, ikke kunne rejse indsigelse mod rettens kompetence (jf. artikel 130 i den nye civile retsplejelov).

For civile tvister af grænseoverskridende karakter vedrørende rettigheder, der er frit tilgængelige for parterne efter rumænsk lovgivning, gælder det, at hvis parterne har indgået en gyldig aftale om, at det er de rumænske domstole, der er kompetente til at pådømme den foreliggende eller eventuelle fremtidige tvister vedrørende disse rettigheder, er de rumænske domstole de eneste, der er kompetente til at behandle disse sager. Medmindre andet er fastsat ved lov, er den rumænske ret, ved hvilken sagsøgte er indstævnt, kompetent til at behandle sagen, hvis sagsøgte giver møde for retten og indgiver et svarskrift med hensyn til sagens realitet og samtidig undlader at rejse indsigelse mod rettens kompetence frem til undersøgelsesfasens afslutning ved retten i første instans. I de to ovennævnte tilfælde kan den rumænske ret afvise sagen, når det af alle sagens omstændigheder klart fremgår, at tvisten ikke har nogen særlig tilknytning til Rumænien (jf. artikel 1067 i den nye civile retsplejelov).

3 Hvis kompetencen ligger hos de særlige domstole, hvordan finder jeg så ud af, hvilken en jeg skal henvende mig til?

Se svaret på spørgsmål 1, 2, 2.1., 2.2., 2.2.2.1. og 2.2.2.2.

Sidste opdatering: 16/09/2021

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af EJM-kontaktpunkterne. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Hverken ERN eller Kommissionen påtager sig noget ansvar for oplysninger og data, der er indeholdt i eller henvises til i dette dokument. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.